

Впълтеното слово

Апостол Йоан започва своето Евангелие с огромен размах. Той ни рисува една картина, която по своята мащабност прилича на първите думи на Библията, където се описва сътворението на света. Само че ако в началото на Битие хаосът беше в природата, то тук хаосът е вътре в човека. Човекът вътре в себе си прилича на купчина материал, разхвърлян, безполезен. Някой трябва да подреди този безпорядък. Човекът не може сам. Опитва се, но не му стигат силите. И тогава идва Бог и подрежда всичко, успокоява, уталожва. **В началото бе Словото.** Бог е вложил Словото в началото – тук нашата дума слово не може да изрази онова, което изразява гръцката дума Логос. Говорили сме на тази тема и само ще припомня, че Логос означава смисленост, преднамереност, преимущество на целенасочеността пред хаоса. Логика означава да правиш нещо смислено, за което имаш идея какво да бъде и план как да го постигнеш. Логос можем да сравним с проекта на една сграда. Не може да се строи сграда на два-сет етажа без проект, който е предвидил всяка подробност, изчислил е всичко. Не може да се започне нещо, пък каквото стане. Така се строят кокошарници, но не и солидни сгради. Логос е идеята, която ние имаме за всяко свое начинание – какво искаме да направим, по какви методи да го направим, с какви средства. Липса на Логос е да започнеш да строиш, без да си пресметнал разходите; парите свършват набързо, а сградата не е докарана доникъде. В нашата страна е пълно с такива докарани донякъде и изоставени сгради – доказателство за липсата на Логос в обществото ни.

Бог е сътворил този свят с Логос, със смисъл. Нашето съществуване има смисъл. Много хора твърдят обратното. За тях животът е безсмислен каприз на материята. Отнякъде (откъде-никой не благоволява да ни обясни смислено) се е появила една клетка, която се е разделила на две, още на две и накрая се появила маймуната, която после станала човек... Пълно тържество на безсмислицата, на произвола. Човекът живее случайно и умира случайно. Изводът, който следва с безпощадна логика е, че човекът е безсмислено същество и няма нищо лошо в това да го убиеш, тъй както няма нищо лошо да заколиш една кокошка или да размажеш един комар. На такива неща учат децата ни в училище и ние плащаме нашите данъци, за да издържаме едни учители, които учат децата ни, че са висши животни и затова могат да се държат като животни. Ако отидем на театър, там артистите също ни внушават, че животът е безсмислица, че е гаден, че е глупав, че най-добре да вземеш един пиццов и да си пръснеш мозъка. Държавата субсидира този театър и това се представя за културен живот. Култура е да те убеждават, че животът ти е една огромна тъпотия, която няма смисъл да бъде търпяна.

За разлика от всичко това християнството ни учи, че този свят е дело на Логос, че има смисъл, че има ред, че има Господар, Който бди над него и всичко става под Негов контрол. То ни учи, че човешкият живот е дар от Бога, който трябва да бъде пазен и използван за вършене на добри дела. За това свое учение християнството е смятано за вредна и лъжлива религия, която заблуждава хората, не им дава възможност да си гледат живота, да се наслаждават на благата на този свят. Нека не ни заблуждава това, че християнството било признато за официална религия, че за него се говори с уважение и че духовенството бива почитано. Това важи само за онази част от християнството, която дава морални ценности на обществото. Но останалата част, която разглежда земния живот като преддверие към вечността, бива премълчавана и смятана за религиозни измислици. А тя е най-важната. Без нея всякакъв морал и всякакви добродетели стават безсмислени

Както и да е. Нека се върнем на Логоса. Той е бил в началото. Но е станало нещо, поради което Логосът е изчезнал от този свят. Кое е то? То е грехът. Грях – това е безредие, безпринципност, беззаконие, хаос, безпорядък. Когато направим грях, ние разваляме нещо. Грехът е като да запалиш къщата си, като да счупиш някаква ваза, като да блъснеш кола в дърво. Нещо хубаво загива, разваля се. Остават пепелища и развалини. Всеки грях причинява щети, създава усещането за развала и загуба. Бог мрази греха, защото той разрушава реда, въведен от Него.

И ето, че апостолът отваря отново дума за Логоса. Втори път. Само че този път става нещо друго. Логосът идва отново на света, но вече в образа на човек. **Словото стана плът.** То престана да е само някакво понятие и се превърна в реална личност, която можеше да бъде видяна, чува, пипната, помирирана. Това се случи на Рождество. Светът отново получи Логос, смисъл. Исус от

Назарет беше въплътеното Слово, дошло сред нас, за да ни напомни къде се намираме, кои сме и кой друг е тук освен нас. Христос ни напомни, че се намираме в Божия свят, а не в нашия. Че не сме господари и собственици, а само наематели. Че освен нас има Бог, Който е собственик на всичко, Който ни е дал живот, Който иска ние да се държим не като животни, а като Негови творения, създадени за добри дела.

Това празнуваме днес. Рождество е празник на възстановения Логос. Светът отново има смисъл. Хаосът отстъпва. Хората, които вършат зло, вече не го вършат без срам, без да се крият, без да се боят от наказание, а разбират, че правят нещо нередно, грозно и забранено. Христос е име, което излъчва усещане за подреденост, за отговорност, за контрол.

Словото живя между нас. Това допълва апостолът. Христос не дойде на света като зряла личност, спуснала се от небето, която за малко да постои тук, да си свърши работата и да си върви обратно пак там. Той се роди както всеки друг човек, имаше детство, юношество, младост, зрелост. Не живя дълго, но не и съвсем кратко. Живя между нас в плът.

Целта на това въплъщение беше да стане явно, че на тази земя може да се живее праведно и без нито един грях. Христос не извърши нито един грях. „Христос грях не е сторил, нито се е намерило лукавство в устата Му” (1Петр.2:22). Той се яви да носи греховете, но не и да греша, казва пак Йоан (1Йн.3:5). Ако някой твърди, че не е имало нито един праведен на тази земя, той греша. Имало е. Само един, но е имало. Ние все се оправдаваме, че светът е лош, че хората са покварени, че не може да не се греша, защото натискът е огромен. Да, така е. Но при Христос нищо не беше по-различно. И Той живееше в същия свят. И Той беше подложен на същите изкушения. Но не стори нито едно осъдително дело. Той в пълна степен беше Логосът, редът, хармонията и не допусна нито веднъж нещо да наруши тази хармония, нещо да обърка реда.

Ще кажем, че на Него Му е било лесно, защото е Божият Син. Защо да Му е било лесно? Да не би да имаше някаква друга природа, която не се съблазняваше от нищо? Не, Той беше във всичко изкушаван като нас, но без да съгреша (Евр.4:15). Това не беше някакъв свръхчовек, някакъв небесен воин, непристъпен за страсти и изкушения. Той беше като нас. Но не стана грешен като нас. Живя в същия кален свят, но не се окаля.

Тежка е борбата с греха. Всеки е опитвал това.когато за пореден път ние се изцапаме, ни става отново ясно с какво сме се заловили и колко безсилни сме да му се противопоставим. Непостижима ни изглежда святостта и неизпълними ни звучат Христовите думи: „Бъдете съвършени, както е съвършен вашият небесен Отец” (Мат.5:48). Дори и да е така, дори и да приемем за миг, че е невъзможно. Но самият стремеж към святост е вече постижение. Какво да ни каже Христос? Че сме грешници и затова не бива да се притесняваме от греховете си? Че няма нищо лошо в това да направиш някое грозно дело? Само това чакаме, някой да ни подаде пръста си, че да му издърпаме цялата ръка. Святостта може и да е непостижима, но не и погрешна цел. Един пример. Законът за движение по пътищата е неизпълним. Няма шофьор, който да не тръгне от една точка до друга, без да наруши някой член. Но това не значи, че този закон е излишен. Това не дава право на никого да каже: „Този закон е неизпълним, затова нека всеки кара както си иска. Който иска, да кара от дясната страна, който иска – от лявата. Който иска да минава на червено, да минава. Който иска да не минава на зелено, да не минава. Който иска, да кара в насрещното платно.” Би настанал ужасен хаос. Законите се създават, за да се нарушават. Но това не ги прави излишни. Святостта не е нещо погрешно, дори и да приемем, че е непостижима.

„И видяхме славата Му”, продължава апостолът. Той, като апостол, ученик на Христос, прекарал много време с Него, свидетелства, че е видял славата Му.

Малко е трудно да разберем какво точно има предвид Йоан. За каква слава става дума? Исус отрасна в Назарет, един град, който се ползваше с лошо име. Произхождаше от бедно семейство. Беше следван от бедняци, просяци, прокажени, бивши блудници и прокажени. Не Го виждаме нито веднъж в царския дворец, в преторията на римския управител, в Синедриона. Отиде там, но вече като обвиняем и там получи смъртната Си присъда. Накрая беше изоставен подло от всичките Си ученици. Изоставен и от хората, които беше излекувал и дори възкресил. Беше разпънат на кръст като най-долните престъпници. Умря самотен, унижен, в страшни физически и душевни болки. Беше изоставен дори от небесния Си Отец. Това ли е слава? Да, накрая възкръсна, но не така, щото всички да се уверят и да не остане нито педя място за съмнения и слухове.

Да, това е слава. Не е слава това, което правят земните герои – да поведат милиони хора след себе си, да са известни на всички, да бъдат възвеличавани и обсипвани с почести. Това е грозна слава. Това е насилствена слава, която потиска хората и ги прави нещастни. Слава е имал Хитлер, чието име е било известно и на малките деца, но този човек е причинил на своя народ огромни страдания, жертви и разрушения, а и не само на своя народ, но и на целия свят. Слава е имал Сталин, когото и децата са славели и са му пеели песни, но всъщност е бил масов убиец. Слава е имал Мао, чиято мумия още лежи в центъра на Пекин, но според историците е причинил смъртта на около 70 милиона души. Това е славата на плътския човек. Слава имат звездите на развлекателната индустрия, които получават много милиони на година, но на дело са едни жалки същества, роби на своята слава, на суетата си, на страховете си.

Славата на Исус беше **„слава като на единородния от Отца“**. Исус беше единороден. Той произлиза от Отца. Всички ние сме сътворени от Отца. Той е наш Отец, но не в буквалния смисъл. В буквалния смисъл роден от Отца е само Христос. Но не само това. Всички ние сме толкова богато дарени от нашия Създател, че спокойно можем да Го наречем наш Отец. Но само Христос успя да покаже как живее едно същество, родено от Бога. Това беше съвършен живот, без грях, без нито едно укорително дело, без нито една тъмна мисъл и намерение.

И накрая, Словото, станало плът, беше **пълно с благодат и истина**. Благодат – това е подаръкът, който Бог има за нас и ни го дава. Благодат е самият ни живот, който произлиза от Бога. Благодат е здравето. Благодат е изцелението, което Бог ни дава, когато здравето ни се разклати. Благодат е дъждът, който напоява земята и тя ни дава нужното за нашия живот. Благодат е въздухът, който дишаме и едва когато го изгубим, разбираме какво сме имали.

Но благодатта е нещо много по-обширно. Мнозина се задоволяват да приемат само тези дарове, които Бог дава и на добри, и на зли. Те са доволни, че са живи и здрави, че са сити и имат разни удобства. Повече не искат. Не им трябва нищо друго. А истинската благодат започва от тия неща нататък. Тя е в това да знаеш откъде произлизаш, да признаваш своя Създател, да приемаш спасението от греха, дарено чрез Христос, да имаш надежда за вечен живот. Благодатта се допълва от истината. Благодат плюс лъжа е да приемаш, че всичко е на тази земя, че е важно какво ще изядеш и изпиеш, какви удоволствия ще опиташ, какви сладки неща на света ще са ти достъпни. Такава благодат убива. Благодат плюс истина е да ти се отворят очите за другото, което следва от тук нататък, за духовния живот. Плътската благодат осигурява приятен живот на земята; духовната благодат осигурява вечен живот на небето. Няма по-голяма трагедия от това да останеш само в подножието на благодатта и да не са ти познати нейните върхове. Познавах един човек, който живееше на сто метра от брега на морето, но гордо се хвалеше, че никога не си е потапял дори и краката до коленете във водата му. Бедният, той никога не е изпитвал приятното усещане от топлата вода лятно време, от гмуркането в дълбочината, от свежестта на тялото след допира с водата – неща, за които хората дават купища пари и идват от стотици километри. Плътският човек не знае що е истинската благодат и никога няма да я усети, ако не позволи Бог да му отвори очите и да го потопи в нейните дълбочини. „Ние всички приехме от Неговата пълнота и благодат върху благодат” (16), изповядва с удовлетворение ап. Йоан. Опитахме всичко. Изживяхме цялата пълнота на Неговата щедрост.

И тази година Рождество Христово е повод да си припомним какви чудесни благословения ни е приготвил Бог в името на Своя Син. Раждането на всеки човек е повод за радост и надежда. Но раждането на Христос е още по-голяма радост. Бог ни припомня, че имаме толкова много шансове да живеем по далеч по-добър начин и да постигнем много повече от едно земно благополучие. Ние носим частица от Бога в себе си и раждането на Христос пробужда тази частица, умножава я. Бог ни показва, че не сме сами на света, че Той ни е дал един Приятел, Който да бъде до нас в борбите на ежедневието. Ние отбелязваме рождението не на още един началник, който да ни зальгва и използва, а на приятел, който ще ни облекчава и насърчава. Рождество Христово е рожденият ден на всяка спасена и вярваща душа. Ние имаме живот, защото Христос ни го даде, защото ни роди за вяра и надежда.

Нека и при нас стане същото: Словото да става плът. Ние не просто да сме научили някакви догми, не просто да знаем какво пише в Библията, не да бъдем машини за цитиране на стихове при всеки повод. А да живеем вярата си. Думите ни да се превръщат в действия. Ако сме обещали нещо, да го изпълняваме. Ако сме започнали нещо добро, да не го оставяме недовършено, а да

продължаваме, докато то се осъществи напълно. Ако сме казали на нашия Господ, че Го обичаме, да се държим така, че наистина да си личи това, а не да вършим неща, които ще Го наранят и разочароват. Така се живее истински, а не в дух на лицемерна набожност.

Данаил Налбантски